

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliae Catholicae De Sacris Arcanis Deiparæ Mariæ Et Iosephi

Cum quadruplici Indice

Cartagena, Juan de

Coloniae Agrippinae, 1613

Homilia Nona. Tria grauissima Prophetarum oracula elucida[n]tur ad Deiparæ Mariæ virginitatem magis confirmandam. Primum est Ieremiæ: Nouum creauit Dominus super terram: Fœmina circumdabit cirum. &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51414](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51414)

quod M. illud clausum, & quadrata figuræ, quod appositum fuit in dictione illa *Lemarbe*, quæ interpretatur *ad multiplicandam*, vbi de Christi imperio est sermo, significat stabilitatem illius tantam esse futuram, vt nullus pateat hostibus aditus ad illud irumpendum: secundum est, quod loco illius verbi *Marbe*, quidam legunt *Sarbe*, id est *spina*, vel *rebellio*, ita vt sensus sit *spina*, vel *rebellio eius imperij*, vt per hoc significaretur, Imperium Christi capisse vel à spinea corona, qua fuit redimitus, vel à rebellionē Iudæorum, qua in auctorem vitæ fruientes ligno Crucis cum affixerunt, cui sit honor, & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

violata virginitate filium suo vtero circumdet, commune est omnib. prægnantibus, nihilque id noui habet: ita obseruauerunt sancti Patres, præsertim D. Hieronymus, dum inquit: *Nouam rem creauit Dominus super terram: absque vilo semine, absque vilo coitu, atque complexu. femina circumdabit virum gremio vteri sui, qui iuxta incrementa quidem ætatis per vagitum, & infantiam proficere videbitur sapientia, & ætate, sed perfectus vir in ventre femineo solitis mensibus continebitur.* D. etiam Bernardus eidem consentiens expositioni hæc præclara scribit: *Nouum faciet Dominus super terram. Quærit quod nouum? mulier, inquit, circumdabit virum: Non ab altero viro virum suscipiet, non humana lege concipiet hominem, sed in vtero matris, & integra virum claudet, ita sanè, vt intrante, & exeunte Domino iuxta alium Prophetam: Porta orientalis clausa ingiter persueret. Verum respondent Iudæi nouum, quod indicat Propheta Ieremias creandum à Deo, non esse, quod mulier salua virginitate concipiat, sed quod concipiat virum: alia enim foeminae infantem concipiunt non viros rationis participes prædentes, & maturos: nouitas ergo consistit in hoc, quod mulier illa concipiet virum, non ætate, non viribus corporis, non animi vigore, sed maturitate iudicij, non corpulentia membrorum. Hanc tamen responsionem verba ipsius Ieremias penitus labefactant, tum quia consulto dixit: *creauit*, vt significaret generationem Christi non esse futuram ex duobus principiis, masculo scilicet, & foemina, instar generationis aliorum infantium, sed ex vno solo instar creationis, & quia sicut creatio est ex nihilo, ita generatio Christi, quantum attinet ad virum qui nullus in ea interuenit, fuit ex nihilo, vtpote ex nulla viri materia, atque adeo, quali femine creatio, vt ita loquar, licet alioquin ex purissimis Mariæ sanguinibus verè fuerit genitus: tum etiam, quia vsurpans verbum illum *circumdabit* aperte ostendit mulierem illam vndique clausam esse,*

HOMILIA IX.

Triagruissima Prophetarum oracula elucidantur ad Deipara Maria virginitatem magis confirmandam. Primum est Ieremia: *Nouum creauit Dominus super terram: Femina circumdabit virum.* Secundum Ezechielis: *Porta hæc clausa erit.* Tertium Danielis: *Abscisus est lapis de monte sine manibus: ac tandem varia testimonia noui Testamenti expenduntur, & præcipue Concilia, quibus hæc veritas diffinitur, afferuntur.*

Ierem. 31.

Ezech. 44. Dan. 4.

Ierem. 31.

ELERE est illud Ieremias oraculum, & omni acceptione dignum ad Marianæ virginitatis, Catholicam veritatem magis stabilendam: *Nouum creauit Dominus super terram: Femina circumdabit virum: nouitas autem, hæc in eo consistit, quod manens virgo concipiat filium, & pariat; quod eam mulier*

esse, nam certè circulus, qua parte aper-
 tus est, minime circumdat: igitur cum
 beata Virgo dicatur à Ieremia circumdatis
 & circumdatis filium suum, consequens
 est, quod illæsa virginitate illum conce-
 perit. Vnde Ieremias in prædictis verbis
 non solum nouitatem concipiendi viri,
 sed & nouitatem illam absque iactura
 virginitatis id præstandi paucis illis per-
 strinxit. Ceterum vt contra Hebræos ma-
 gis vergeat hic locus, obseruandum est, ce-
 lebre arcanum Rabbi Moysi Addarsan
 in ca. 1. Gen. vbi Rabbi nomine Iehozug
 filij Leui in Midras echa, hæc quæ se-
 quuntur verba dixisse enarrat: *Veni &*
vide, quia non est modus Dei, sicut modus ho-
minis carnalis: Homo enim carnalis lancea
percutit, & emplastro, vel vnguento medetur:
sed Dominus Deus noster non sic: quia cum
quo percutit, cum eo ipso etiam medetur, quod
quidem videmus in Ioseph, & in Israel veri-
ficari. Nam Ioseph per somnia percussus est, &
per somnium curatus est; & Israelus in Vir-
gine peccauerunt, vt habetur Ezech. 23. &
fornicate sunt in Aegypto, vel secundum ali-
quos, in adulterio peccauerunt: & sequitur
ibidem: subacta sunt vbera earum, & tra-
he sunt mammilla pubertatis earum, & in
virgine panis fuerunt, vt Ierem. 5. Mulieres
in Sion humiliauerunt, & virgines in ciuita-
tibus Iuda: & in virgine sunt consolati, sicut
ait Ieremias: Quia creauit Dominus nouum
super terram, familia, alias, Virgo circumda-
bis virum. ecce hoc dicitur disertè docet
hic Rabbi mulierem hæc circumdantem
virum virginem esse. vt magis autem il-
lustretur prædictus locus, adiungi debet
ille alius ex libro Iudicum: Eliget Deus no-
uitates, & tunc expugnabit portas: & nouitates
autem, quæ in conceptione, & partu Ma-
riæ mirificè splendent, conceptio est sine
venere, partus sine dolore, Virginitas
cum maternitate coniuncta, & similes al-
ix, vnde notanter Propheta, non dixit
nouum creauit Deus, sed Dominus, vt signi-
ficaret illam tamquam absolutum Do-
minum naturæ legibus non astrictum,
prædictas omnes nouitates naturæ fa-

cultatem transcendentem diuina sua vi-
 tute operari.

Nec silentio hic præmittam, quod
 Galat. de arcan. c. 4. scribit scilicet in lib. *Galatinus.*
 dierum Eliam prophetam ad Rabbi Iudā
 dixisse, propterea Messiam non accelera-
 se suum aduentum, quia omnes seie vir-
 gines aut per maritos, vel per alios deso-
 rari cupiebant, quia ergo sola virgo Ma-
 ria semper virginitatem seruare propo-
 suit, digna inuenta fuit, vt ipsa vtero suo
 circumdaret virum, & verum Messiam
 conciperet. At Hebræi, vt celebre hoc Ie-
 remiæ testimonium eludant, Respon-
 dent de Iudith, quæ Holofernem circum-
 uenit, & detruncauit, Ieremiam intelli-
 gi. *Iudith 16. Thren. 5. Psal. 130.*
 O genus hominum nequam, fugā quaer-
 ritis, & mendacium guttur vestrum me-
 ditatur. Non enim nouum, immo peran-
 tiquum fuit mulieribus viros circumue-
 nire. ex Hebræis habemus Deboram,
 quæ Sisaram vicit: ex orientalibus Semi-
 ramidem, quæ Asiam, & Indiam sexu
 mentito bellis turbauit, suoque imperio
 Aethyopiam adiecit: ex Amazonibus
 Panthasilæa, vt scribit Virgilius:

Vicit victorem candida forma virum

Deficeret quidem tempus, si mulieres o-
 mnes, quæ viros, familias, vrbes, regna,
 imperia, atque orbem, & præstantes in
 eo robore, & sapientia deceperunt, vice-
 runt, & perdidit. Non ergo Iudith ar-
 bitremur solam, quæ animi præstantia
 virum superauit, atque protriuit, multo
 minus reputari debet ea, quam Ieremias
 dixit virum circumdaturam. quoniā hoc
 nouum est, immo miraculum à sæculis
 absconditum. Adde quod sœ uina ista
 per Rabbinos Virgo exponitur: nullo er-
 go modo valet de Iudith intelligi, quæ
 cum viro aliquot annos à virginitate sua
 vixerat.

Secundum locum non minus celebrè
 Ezechielis adiungam, qui capite quarda-
 gesimo quarto dixit: *Conuertis ad viam Origen. hom.*
parte sanctuarij exterioris, quæ respiciebat i. 4. sup. Ezech.
ad Orientem. & dixit Dominus ad me: Quia
hæc clausa erit, non aperietur, & vir non
Ecce tran-

Rabbi Moy-
 si Addarsā.
 Gen. 1.
 Ierem. 30.
 Gen. 37.
 Gen. 41.

Ezech. 23.

Ierem. 31.

Iud. 1.

transibit eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam, eritque clausa principi, princeps ipse sedebit in ea. Scio quidem Originem per hanc portam intellexisse cognitionem factæ Scripturæ, quæ clausa, & obsecrata fuit, quousque princeps p̄cis Christus Dominus clauis suæ scientiæ illam aperuit, ac resecrauit. præclara Originis verba hæc sunt: *Quæ nam ista porta est, quæ semper clausa est, & solus Dominus Deus Israel ingreditur per eam? nempe illa, de qua Saluator loquitur in Euangelio:*

Matth. 13. 13.

Luc. 11. 52.

Isa. 29. 11.

Apoc. 5. 5.

3. Cor. 3. 18.

Amiph. Rec.

Vae vobis Scribae, & Pharisei hypocritæ, & vae vobis legis doctoribus, qui tollitis clauem scientiæ, ipsi non ingredimini, & intrantes prohibetis. De hac sub nomine libri scribitur & Isaias: Erunt verba libri signati, quem cum dederint homini nescienti literas, & dixerim ei: Lege: respondet tibi, nescio literas, & dabunt illum homini scienti literas, dicentes: Lege: & dicit non possum legere, quia signatus est iste liber, cuius nemo potest saluere, & aperire signacula neque in celo, neque sub terra, nisi ille, de quo in Apocalypsi Ioannis dicitur: Ecce vici Leo de Tribu Iuda, radix David, aperire librum, & soluere septem signacula eius: prius enim, quam Saluator humanum corpus assumeret, & humiliaret se formam serui accipiens, clausa erat lex, & Prophetiæ, & omnis scientia scripturarum. Postquam autem ille pendit in Cruce, statim velum templi scissum est, & aperta sunt omnia, ablatoque velamine dicimus: Nos autem omnes reuelata facie gloriam Domini contemplantes in eandem imaginem transformamur à gloria in gloriam. Multi tamen celeberrimi Patres, immo omnes, vno, vel altero excepto, communi consensu per hanc portam intelligunt Deiparam Mariam, per quam Christus Dominus ad nos ingressus est. iuxta illud ecclesiæ Catholicæ: Tu Regis alii ianua, & porta lucis fulgidæ (x quomodo non fulgida, per quâ fulgor, & splendor Patris transibat?) per clausuram vero illius portæ censent intelligi virginem verum Matris clausum: adduntque Prophetam non absque mysterio dixisse portam illam esse clausam, vt

significaret integritatem Deiparæ Mariæ non solum ante partum, & in partu, sed etiam post partum, quod & indicant satis aperte verba illa eiusdē Prophetæ: *Eritque clausa principi, hoc est, etiam cum Princeps per eam egredietur, non aperietur, & resecrabitur, sed clausa manebit: vnde Pagninus vertit: Eritque clausa Principis: quo ad Principis palatio per multas essent portæ, illa tamen, quæ obsecrata semper erat per excellentiam, porta Principis clausa appellabatur, per quam ipse absque violatione clausuræ in mundum introiuit. Non ignorarunt L. X. X. Interpretes hoc additum arcauum in his verbis delitescere, siquidem in hunc modum illa vertunt: Et erit clausa, quia dux iste sedebit in ea: hoc est, obsecrata erit, quia Christus Dominus instar strenuissimi, ac fortissimi Ducis, illius clausuram in deum non seuabit, & velut alter Cherubinus ad portam paradisi constitutus gladio extento tranlitum prohibentis, nulli aditu patere permittit. Tandem adiuuant Prophetam consulto vocasse portam illam clausam Orientalem, quoniam (vt inquit Dinus Ambrosius) verum lumen effudit, quæ generauit Orientem, peperitque solem Iustitiæ. Atque huc faciunt ad illustrandum magis hunc Ezechielis locum verba illa 8. Davidis de portis Ecclesiæ loquentis: Quoniam confortauit seras portarum tuarum: ad quæ ait dicens D. Ambrosius acutè satis dixit: Deus curam habet obsecrandi portas, & suam portam confortare non potuit: confortauit profecto, & seruauit intactam, quam semel clausit Sanctus, & verus, qui habet clauem David, qui claudit, & nemo aperit. Resert modo, quæ in expositionem huius Ezechielis loci ediximus, Sanctorum Patrum testimonio constabiliamus. D. Augustinus serm. 2. in natiuitate Domini. Porta, inquit, erat clausa, & non est aperta: & quasi interrogaretur, cur non aperta esset? adiecit, quia Dominus transiit per eam: porta clausa est, id est signaculum pudoris inmaculata carnis integritas; non enim est violata pariu,*

Ruffinus.

partu, quæ magis est sanctificata concepta. Idem habet Ruffinus Aquileiensis Presbyter in expositione symboli Apostolorum, quæ falsò sub nomine D. Cypriani circumfertur: Partus, inquit, ipsius mirabilem modum Ezechiel propheta ante formauerat, Mariam portam Domini nominatis, per quam scilicet Dominus ingressus est mundum: dicit ergo hoc modo: Porta autem, quæ respicit ad Orientem clausa erit, & non aperietur, & nemo transibit per eam, quoniam Deus Israel transibit per eam, & clausa erit. Quid tam evidens dici de conseruatione (scu vt alias legitur, consecratione) Virginis potuit? clausa fuit in ea virginittatis porta, & per ipsam introiit Deus Israel, & per ipsam in hunc mundum de vtero virginis processit, & in æternum porta virginis clausa seruata virginittate permansit. Eandem expositionem tradit D. Ambrosius lib de institutione Virginis ad Euseb. c. 6. Quæ est, inquit, hæc porta, nisi Maria? ideo clausa, quia virgo. Porta igitur Maria, per quam Christus intravit in mundum, quando Virginali fufus est partu, & genitalia virginittatis claustra non soluit, mansit inemeratum septum pudoris, & inuolata integritatis duranere signacula, cum exiret ex virgine. & multo luculentius e. 7. Bona, inquit, porta Maria: quæ clausa erat, & non aperiebatur: transiit per eam Christus, sed non aperuit, est enim & porta ventris, vnde ait Iob c. 3. Intenebrefecit velle noctis illius, quia non conclusit portas ventris matris meæ. est ergo & porta ventris, sed non omnis clausa semper: verum vna sola potuit manere clausa, per quam sine dispendio claustrorum genitalium Virginis partus exiit. Ideo ait Propheta: Porta hæc clausa erit, & non aperietur, & nemo transibit per eam, hoc est, nemo hominum: quoniam Dominus, inquit, Deus Israel transibit per eam, eritque clausa, id est, post transitum Domini, erit clausa, & non aperietur. Hæc porta ad Orientem aspicebat, quoniam verum lumen effudit, quæ generauit Orientem, peperitque solem iustitiæ. Audiant ergo imprudentes: clausa, inquit, hæc porta est, quæ solum recipit Deum Israel: denique non est aperta: audiant Prophetam dicens:

D. Amb.

Iob 3.

centem: Non aperietur, eritque clausa, hoc est, non aperietur ab eo, cui desponsabitur, non licebit enim, vt aperiat, per quam Dominus transibit, & post cum inquit, erit clausa, hoc est, non aperiet eam Ioseph: quoniam dicitur ei: Noli timere accipere Mariam coniugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est: porta ergo clausa virginittas est. Ac tandem quamuis D. Hieronymus Originis expositionem non respuat, hæc tamen tamquam solidiorem acceptat in hæc verba: Pulchre quidam portam clausam, per quam solus Dominus Deus Israel ingreditur, & dux, cui porta clausa est, Mariam virginem intelligunt, quæ & ante partum, & post partum virgo permansit. Etenim tempore, qua Angelus loquebatur, Spiritus sanctus superuenit in te, & virtus Altissimi olumbrabit tibi: quod autem ex te nascetur sanctum, vocabitur filius Dei; & quando natus est, virgo permansit æterna, ad confundendos eos, qui arbitrantur eam post natiuitatem Saluatoris habuisse de Ioseph filios ex occasione fratrum eius, qui vocantur in Euangelio. super qua questionculæ Romæ aduersus Heluidium illius temporis hereticum in adolescentia non grandem librum scripsisse me noui. Tertium tandem oraculum Marianam virginittatem attestans illustre satis est, quod Daniel nobis reliquit dicens: Videbas ita, donec abscissus est lapis de monte sine manibus, & percussus statnam, & factus est mons magnus: Quamuis antiquissimus Tertullianus, & Tertull. li. 3. Theodoretus propositum vaticinium cont. Mart. interpretetur de Orbis impetris per Christum dissipandis in secundo aduentu, lib. aduers. sancti tamen Patres de infantis Christi Iudeos c. 14. primo aduentu illud explicant, ad inuolatam Deiparæ virginittatem magis comment. astruendam. Inter hos primum refero sup. Danie. Iustinum Martyrem dialogo cum Tryphon. in hunc modum loquentem: Quasi S. Iust. filium hominis Daniel dicit eum, qui æterni Mart. num regnum accipit, an hoc ipsum significat? quod enim ait, vt filium hominis apparuisse hominem factum esse indicant, sed non ex humano semine esse declarat: nam cum dicit excisum sine manibus, hoc ait non esse

Dan. 2.

c. 7.

lib. aduers.

Theod. in

comment.

sup. Danie.

Iustinum

Martyrem

dialogo

cum Tryphon.

in hunc

modum

loquentem:

Quasi S.

Iust.

filium

hominis

Daniel

dicit eum,

qui æterni

Mart.

num

regnum

accipit,

an hoc

ipsum

signifi-

cat? quod

enim

ait, vt

filium

hominis

apparu-

isse homi-

nem factum

esse indi-

cant, sed

non ex

humano

semine

esse decla-

rat: nam

cum dicit

excisum

sine mani-

bus, hoc

ait non

esse

D. Irenem. esse hominis opus. Diuus Irenaeus lib. 3. contra haereses capite 18 inquit: Daniel praenidens eius aduentum lapidem sine manibus abscissum aduenisse ait in hunc mundum: hoc est enim quod sine manibus significabat, quod non operantibus humanis manibus, hoc est, virorum illorum, qui solent lapides cadere, in hunc mundum eius aduentus erat, id est, non operante in eum Ioseph, sed sola Maria cooperante. D. Augustinus tractatu 9. in Iohannem haec scripsit: Lapis de monte praeciditur, ipse est lapis, quem reprobaerunt adificantes, & factus est in caput anguli. De quo monte praeciditur, nisi de regno Iudeorum, unde Christus secundum carnem natus est? & praeciditur sine manibus, sine opere humano, quia sine amplexu maritali de Virgine ortus est. Mons ille, unde praecisus est non impleuerat universam faciem terrae: non enim tenuerat regnum Iudeorum omnes gentes: at vero regnum Christi universum orbem terrarum cernimus occupare. Eidem expositioni consentiens Diuus Hieronymus ait: In fine horum omnium regnorum auri, argenti, aris, & serui abscissus est lapis Dominus, atque Saluator sine manibus, id est absque coitu, & humano semine de vtero virginali, & contritiis omnibus regnis factus est mons magnus, & impleuit universam terram. Ac tandem Theodoretus in Commentario super Danielem perdoctè adnotauit, ortum supra naturam non semel in sacris eloquiis excisioni lapidis comparari, vt legimus apud Iſaiam, vbi quia Iſaac ex Abraham sene & sterili fuit genitus, Iſrael qui ex illo processit, dicitur excisus de petra; cum ergo ortus Christi Domini valde esset supra totam naturam, vt potè ex matre Virgine, ideo Christus dicitur excisus ex petra, quia haec ex sua natura nihil potest producere, itaq; Christus, qui lapis angularis est faciens vtraque vnum, prodit ex Virgine, quæ nomine montis propter sanctitatis eius celsitudinem significatur, prodit autem sine manibus, id est sine viri opera, manus enim amplexum maritalem significare solet, vt Hieron. adnotauit ep. 22. de custod. Virg iuxta il-

lud Cant. 2. *I uena eius sicut capite meo, & Cant. dextera illius amplexabitur me.*

Hactenus veteris testamentis non paucis testimoniis integerrimam Deiparae Mariae virginitatem comprobauimus, tempus est iam, vt eandem multis Euangelicis oraculis commonstremus. Et quidem quod attinet ante conceptionem Christi, notissima est Virginitatis integritas, nam praeterquam triennis in templo fuit à parentibus praesentata, vbi vsque ad nubiles annos ab omni humano consortio segregata, inter solas virgines degebat, vt tradit Hieron. lib. de ortu Virg. ceteri-
D. Hieron.
 pla Angelo nuntianti Christi conceptum continuo dixit: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco?* deinde post conceptionem Christi in virgineo eius thalamo Angelicum adest Gabrielis eloquium apud Lucam: nam cum Ioseph videns Mariae vterum grauidum valde anxietur, Angelus Gabriel ei dixit: *Noli timere accipere Mariam coniugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est: igitur, cum concepit beata Virgo Spiritus sancti aura fecundata, integra mansit eius virginitas,* vnde Diuus Matthaeus post illa verba continuo adiunxit: *Hoc autem totum factum est, vt adimpleretur, quod dictum est à Domino per Prophetam: Ecce virgo in vtero habebit, & pariet filium,* quibus verbis Iſa 7. (licet id obiter dicam) haec duo coniungit, virginem, & habentem in vtero, vbi apertissime maternitatem cum virginitate copulat, vt sic iam cessent haeretici Ebionitae ad sensum diuisum miserè confugere, cum certè compositum propheticum, & Euangelicis oraculo audiant iuculenter satis contestatum. Idem etiam Diuus Matthaeus capite 1. dum enarrans Christi genealogiam vsque ad Iacob ait: *Iacob autem genuit Ioseph, virum Mariae, de qua natus est Iesus,* notanter dixit, *de qua,* non *de quo,* aut *de quibus,* vt significaret Christum fuisse genitum ex sola Maria, non ex Ioseph. Si enim ex vtriusque Christus natus fuisset, non est, cur Euangelista fugeret dicere, *ex quo,* vel *ex quibus* natus

natus, nec erat cur Matheus mutaret sty-
lum, sed postquã dixit: *Iacob aut̃ genuit Io-
seph*, consequenter oportebat subiungere:
Ioseph autem genuit Iesum: cum ergo id nõ
dixerit, manifestè relinquunt Mariã non
ex viro cõcepisse. Extrat item illud D. Lu-
cæ testimoniu. *Inuenta est in vtero habẽs de*

Luce 1.

Spiritu sancto, certè in materno vtero cõ-
muni modo concipiente non inuenitur
foetus, sed ab extrinseco venit ex virili se-
mine, quia tamen Virgo ex obumbratio-
ne Spiritus sancti cõcepit, Christus fuit
inuentus in illa, vt his verbis explicuit D.

D. Hierony.

Hieronym. epist. ad amicum ægotantẽ:
Semen promissum est mulieris, quod secundum
hominem Dominus Deus noster est, qui non
infusus est in vtero, sed inuentus, Euangelista
confirmante, cum dicit de Maria: inuenta est
in vtero habens. Accedit ad hæc testimo-

Ad Gal. 4.

niũ D. Pauli vocantis Christum Domi-
num factũ ex muliere, scilicet eõim Virgo Chri-
stum Dominum ex viro concepisset, cer-
tè cum vir principalis, quã foemina
concurrat ad generationem filij: nõ erat
cur D. Paulus fugeret vocare illum filiũ
viri: vocans igitur illum factum ex mu-
liere, id absq; dubio dixit, vt illum huma-
no caruisse patre, atque ad eõ extracta
Virgine conceptũ indicaret. Ponderat in
hunc modum præsentem D. Pauli locum
magnus pater Hieronymus super ad Sa-
latas 4. vbi ait: *In eo quod dixit: ex muliere:*

D. Hierony.

monstrat non more solito ex conuentu viri, &
femine, sed per Spiritum sanctum ex matre
Christũ incarnationem hominis suscepisse. Nam
idem Apostolus ad Corinthios scribens ait: Sic-
ut mulier de viro, ita & vir per mulierẽ: vn-
de sicut in principio generationis mulier ex vi-
ro sumpta est, ita & Christus secundũ carnem
ex matre tantum est. Cum item D. Paulus
1. ad Corinth. c. 12. dixit: *Sicut mulier de vi-*

Ibid.

ro, ita & vir per mulierem, hoc ipsum non
obscure significauit, vt his verbis explica-
uit idem D. Hieronymus in commentario
huius loci: *Sicut in principio generationis mu-*

Ibid.

lier ex viro sumpta est, ita Christus secundum
carnem, ex matre tantum est. Et D. Hilarius
lib. 10. de Trinitate explicã locum Pauli

D. Hilarius.

1. Corinth. 13. vbi Christum Dominũ ho-
minem celestem vocat, ait: *Hominem di-*
ctens naturam ex virgine docuit, quæ officio
vsã materno, sexus sui naturam in conceptu,
& partu hominis exequuta est: & cum ali, se-
cundum hominem de celo: originem eius ex
superueniente in Virginem sancti Spiritus ad-
itu testatus est. Atque quum & homo est, &
de calis est, hominis huius, & partus à Vir-
gine est, & conceptus ex spiritu est. Et Diuus
Ambros. epist. 97. ex verbis Christi Do-
mini in cruce cõmendantis Mariam Io-
anni virgini, vt acciperet illã in suam in-
quit: *Quis hoc legit in Euãgelio, quomodo quasi*
naufragus titubat, & fluctuat: Non ergo testa-
mentum filij est de matris integritate: hæc Ma-
ria locuples integri pudoris hereditas. Ac tã-
dem si Hebraicam linguam consulamus,
in qua eadem vox, & præsens, & futurum
pariter tempus denotat, facillè inde de-
prehendemus, quòd cum beata Virgo di-
xit verba illa supra relata: *Quoniam virum*

D. Ambros.

Luce 1.

non cognosco, nõ solum significauit virum
nunquam cognouisse, sed neq; vnquam
illum cognoscituram esse, cum virgini-
tatem suã perpetuò seruandam Deo iam
consecrasset. Ad hæc eruditissimus Mal-
donatus virginitatem Mariæ post partũ
colligit ex verbis D. Lucæ cap. 2. *Peperit*

Maldonat.

filium suum, & pannis eum inuoluit, nam si
Christum parturiens violaretur, conse-
quẽter instar aliarum parturientium do-
lores in partu sustinuisset, vnde non po-
tuisset expedita manere ad inuoluendum
continuo pannis filium suum; maxime,
quod primus partus solet parientem gra-
uius excruciare, & debilitare propter ma-
iorem, vt in plurimũ, eius difficultatem:
cum igitur B. Virgo filium suũ, cum pri-
mum natus est, facillè potuerit pannis in-
uoluerẽ, & similia alia obsequia ei præsta-
re, nõ leue iudicium est eius post partum
virginitatem indicans. Quare Ecclesia
Catholica, tot a pertis prophetarum ora-
culis, ac Euangelicis monumentis inni-
tens veritatem hanc de perpetua virgini-
tate, tanquam Catholicum fidei dogma
diffinuit in V. Synodo cap. 6. & Synodo

sup. c. 2. Luc.

Synod. 5.

Synod. 6.
Conc. Later.
Conc. Nicen.

VI. action. 11. in Synodo V Id. artic. 13. in confessione Tarasij in Concilio Lateranensi sub Martino II. Canone 3 & in Concilio Niceno, cuius symbolum canit Ecclesia, asserens Christum natum ex Maria Virgine; unde inter alias laudes, quibus illa Deiparæ Mariæ virginitatem cohonestat & exornat, illa mirabilis est, & omni acceptione digna, quod non contenta vocare Mariam Virginem virginum, eam compellat ipsam virginitatem: O sancta Virginitas, quibus te laudibus offeram nescio, quia quem Cæli capere non poterant, tuo gremio contulisti: sicut enim vulgari loquendi sermone ad exaggerandum quempiam valde liberalem, aut modestum esse, abstractis nominibus utimur dicentes, hic est ipsa liberalitas, ille ipsa modestia, ac de Deo dicimus non solum esse bonum; sed ipsam bonitatem; ita Ecclesia Catholica ad exprimendam magis Marianæ virginitatis perfectionem, quæ conceptu, & partu illustrior facta est, non solum appellat Mariam Virginem, sed ipsam Virginitatem, quidquid omnes hæretici oblatrent, quibus sanè rectè quadrat illud Ouidij 4. de Fastis, quod in defensionem Claudie virginis protulit, quæ nauem per Tyberem fune trahebat.

Offic. parvū
B. Virg.

Ouidij.

Claudia quinta genus clauso referebat ab alio

Nec facies impar nobilitate fuit.

Cæsa quidem, sed non est credita, rumor iniquus

Læserat, & falsi criminis acta rea est.

*Conscia mens recti famæ mendacia videt,
Sed nos in vitium cœdula turba sumus.*

Huius tamen credulitatis, ac falsæ, & hæreticæ opinionis debitas sumet poenas supremus Iudex, cui sit honor, & gloria, in sæcula

saeculorum: Amen.

HOMILIA X.

Varia metaphora, egregiæq; similitudines, ex diuini eloquii de prompta eandem Deiparæ Maria virginitatem mirificè confirmant.

VM Marianæ virginitatis versipelles hostes totis viribus moliantur facerint Mariam, candidissimam, pulcherrimamq; virginem suæ integritatis velle tacite quo aui expoliare, & ex virgine non virginem impudenter facere, opus est contra has truculentas belluas mille arma sumere, inter quæ quia gladius spiritus, quod est verbum Dei, quo hucusque vltimus, omnium optimus, & fortissimus est, eodem armorum genere pugnant insistens, ex diuinis eloquiis varios tropos, singularesq; similitudines depromam, quibus magis inueteranda Hæreticorum, & Iudeorum petulantia retundatur, virginitatisque illius Catholica veritas magis solidetur. Vnanimis sanè est non solum præcorum Patrum, sed & Hebræorum Magistrorum sententia, virginitatem matris Messie præfigurari, per terram paradisi omnis humanæ culturæ expertem; per rubrum ardentem incombustum, quem vidit Moyses, per virgam siccam Aaronis, florem, & fructum germinantem, per virgam Iesse, de cuius radice flos ascendebat, per vellus Gedeonis cœlestem rorem absque latione in se recipientem, per hortum conclusum, per portam Ezechielis clausam, per solem, per lunam, per stellam, per nubem, leuem, per petram deserti, per montem, ex quo lapis fuit sine manibus abscissus, & per similia, quibus diuina eloquia ad humani ingenij imbecillitatem magis prouehendam sciant. Quia tamen hæc omnia stylo profæqui longissimum esse, quæ ex illis